

شیوه های مختلف تحقیق

تحقیق روی جامعه آماری، به دو صورت انجام می گیرد:

- الف) سرشماری (Census):** که در آن تمامی افراد جامعه مورد نظر تحت بررسی قرار می گیرند.
- ب) نمونه گیری (Sampling):** که در آن تنها بخشی از افراد جامعه مورد بررسی قرار می گیرند. این بخش از جامعه باید طوری انتخاب شوند که تمامی خصوصیات مهم جامعه را داشته باشند و به عبارت دیگر معرف جامعه باشند تا نتایج حاصل از این نمونه را بتوان به کل افراد آن جامعه تعمیم داد.
- * نمونه گیری در مقایسه با سرشماری، از مزایایی نظیر هزینه کمتر، سرعت بیشتر و دقت بالاتر برخوردار است.

انواع نمونه گیری :

الف) نمونه گیری احتمالی (Probability sampling): که در آن هر فرد از جامعه دارای شانس معین و غیر صفر! برای انتخاب شدن در نمونه است.

برای نمونه گیری احتمالی بر حسب موضوع مورد بررسی می توان از روش های زیر استفاده کرد :

۱) نمونه گیری تصادفی ساده (Simple random sampling)

۲) نمونه گیری طبقاتی (Stratified sampling)

۳) نمونه گیری خوشه ای (Cluster sampling)

۴) نمونه گیری منظم (Systematic sampling)

ب) نمونه گیری غیر احتمالی (Non-probability Sampling): که انتخاب افراد در این روش بر اساس تصادف و شانس نبوده و اختصاصاً جهت پیش آزمایی و با هدف بدست آوردن تصویری از پراکندگی متغیرهای اصلی به کار گرفته می شود.

۱) نمونه گیری آماده یا در دسترس

۲) نمونه سهمیه ای (Quota sampling)

۳) نمونه گیری گلوله برفی

نکته: مطمئناً نتایج تحقیقاتی با استفاده از نمونه گیری غیراحتمالی را نمی توان به کل جامعه آماری تعمیم داد. بنابراین توصیه می شود از روشهای غیراحتمالی در تحقیقات استفاده نشود.

موارد استفاده نمونه گیری غیراحتمالی :

الف - در pre-test

ب - به دلایل نداشتن جامعه آماری مشخص.

پ - به دلایل آسان بودن.

ت - به دلایل به صرفه بودن در هزینه.